

स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान : The Bill & Melinda Gates Foundation (BMGF) या संस्थे सोबत करण्यात आलेल्या सामंजस्य करारानुसार Faecal Sludge Treatment Plant (FSTP) च्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी प्रकल्प सल्लागार समितीची (PAC) स्थापना करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: स्वमअ-२०२०/प्र.क्र.१३/नवि-३४
शहीद राजगुरु चौक, मदाम कामा मार्ग.
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक १३ मार्च, २०२०

वाचा-

१. शासन निर्णय क्रमांक: स्वमअ-२०१५/प्र.क्र.२३/नवि-३४ दिनांक १५ मे २०१५.
२. शासन निर्णय क्रमांक: स्वमअ-२०२०/प्र.क्र.१३/नवि-३४ दिनांक १७ जानेवारी, २०२०

प्रस्तावना-

स्वच्छ भारत अभियान (नागरी) च्या धर्तीवर राज्यात स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) ची अंमलबजावणी संदर्भाधिन शासन निर्णयान्वये राज्यात सुरु आहे. सदर अभियान अंतर्गत राज्याचा नागरी भाग ऑक्टोबर, २०१७ मध्ये हागणदारी मुक्त घोषित करण्यात आला. आता राज्यात शहरांनी ODF+, ODF++, Faecal Sludge Treatment Plant (FSTP) करण्याकडे वाटचाल सुरु केली आहे. त्या अनुषंगाने आता मैला व सांडपाणी व्यवस्थापनावर (Faecal Sludge and Septage Management (FSSM)) वर भर देण्यात येत आहे.

२. The Bill & Melinda Gates Foundation (BMGF) या संस्थेसोबत Faecal Sludge Treatment Plant (FSTP) कार्यक्रमाच्या उत्कृष्ट अंमलबजावणी करिता दिनांक २३/७/२०१९ रोजी सामंजस्य करार करण्यात आलेला आहे. सदर सामंजस्य कराराच्या तरतूदीनुसार स्वच्छ महाराष्ट्र अभियानाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी पुनर्विलोकन व संनियंत्रण समिती संदर्भ क्रमांक २ येथील शासन निर्णय स्थापन करण्यात आली होती. सदर समितीमध्ये बदल करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती. यास्तव या शासन निर्णयान्वये संदर्भ क्रमांक २ येथील शासन निर्णय रद्द करण्यात येत असून Faecal Sludge Treatment Plant (FSTP) च्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी प्रधान सचिव (नवि-२) यांच्या अध्यक्षतेखालील प्रमाणे प्रकल्प सल्लागार समितीची (PAC) नव्याने स्थापना करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय-

प्रस्तावनेत नमूद केल्यानुसार, प्रधान सचिव (नवि-२) यांच्या अध्यक्षतेखालील प्रमाणे प्रकल्प सल्लागार समितीची (PAC) संरचना खालील प्रमाणे राहिल.-

१) प्रधान सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय	-	अध्यक्ष
२) आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय	-	सदस्य
३) The Bill & Melinda Gates Foundation (BMGF) प्रतिनिधी	-	सदस्य
४) C-WAS, CEPT University या संस्थेचा प्रतिनिधी	-	सदस्य
५) निरी (NEERI) या संस्थेचा प्रतिनिधी	-	सदस्य
६) उप सचिव (नवि-३४), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई	-	सदस्य
७) राज्य अभियान संचालक, राज्य अभियान संचालनालय, मुंबई	-	सदस्य सचिव

२. समितीची महत्वाची कार्ये व जबाबदारी पुढील प्रमाणे राहिल:-

१. सदर कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीचा आढावा घेणे आणि लक्ष्य साध्य करण्यासाठी आवश्यक ते तांत्रिक आणि व्यवस्थापकीय मार्गदर्शन पुरविणे.
२. सदरहू कार्यक्रमातील अंमलबजावणीतील अडथळे व अडचणींचा आढावा घेऊन त्यावर उपाययोजना सुचविणे.
३. कार्यक्रमाच्या यशस्वी अंमलबजावणीकरिता नगर विकास विभागाकडे उचित शिफारशी करणे.
४. अभियानाच्या अंमलबजावणीत काही त्रुटी आढळल्यास त्याबाबतचे कोणतेही अभिलेख तपासण्याचे तसेच संबंधितास समन्स बजावण्याचे अधिकार सदर समितीस राहतील.
५. पूर्व नियोजित मान्य वेळापत्राकानुसार क्षेत्रिय भेटी करून आवश्यक त्या सुधारणा सुचविणे.
६. सदर समितीवर आवश्यकतेनुसार तज्ञांना आमंत्रित करण्याचे अधिकार प्रधान सचिव (नवि-२) तथा अध्यक्षांना राहतील.

३. समितीची कार्यपद्धती:

- i. सदर समितीची बैठक दर ३ महिन्यातून एकदा आयोजित करण्यात यावी व सदर बैठकीत अभियानाच्या अंमलबजावणीचा आढावा घेण्यात यावा.
  - ii. सदर समितीच्या बैठकीचे आयोजन सदस्य सचिव म्हणून राज्य अभियान संचालक, राज्य अभियान संचालनालय यांनी करावे.
  - iii. सदर समिती मध्ये कोणत्याही सुधारणा करण्याचा अधिकार अध्यक्ष म्हणून प्रधान सचिव (नवि-२) नगर विकास विभाग यांना राहिल.
४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२००३१३१८१७४२९०२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अजित पालवे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. मंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. राज्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
६. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरली, मुंबई
७. जिल्हाधिकारी, सर्व
८. आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व).
९. मुख्याधिकारी, नगरपालिका/नगरपंचायत (सर्व).
१०. राज्य अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी), मुंबई.
११. प्रतिनिधी, The Bill & Melinda Gates Foundation (BMGF)
१२. प्रतिनिधी, Center for Environmental Planning and Technology (CEPT)
१३. प्रतिनिधी, निरी (NEERI)
१४. निवडनस्ती, नवि-३४.